

SIKKERHEDSKRAV TIL LEGETØJ

Børn skal have den bedst
tænkelige beskyttelse

Europa-Kommissionen
Erhverv

Der findes ca. **80 millioner børn** under 14 år i EU. Ca. **2 000 virksomheder** med over **100 000 ansatte beskæftiger sig direkte** med legetøj og spil. Det drejer sig især om små og mellemstore virksomheder (smv'er).

Legetøj og spil har stor betydning for børns udvikling. Fabrikanterne skal sørge for, at deres produkter er sikre, og importører, bemyndigede organer og nationale myndigheder er alle med til at sikre, at det legetøj, der sælges i europæiske butikker, opfylder alle sikkerhedskrav.

Der udvikles hele tiden nye materialer og fremstillingsprocesser, og det er derfor vigtigt at sikre, at de sikkerhedsmæssige krav og standarder matcher de seneste tendenser på legetøjsområdet.

Det indre marked for legetøj har resulteret i, at der er fastsat harmoniserede sikkerhedskrav til legetøj inden for EU, hvilket har haft en positiv indvirkning på udviklingen i sektoren og på forbrugerbeskyttelsen. Det nye **direktiv om sikkerhedskrav** til legetøj indeholder strengere regler om håndhævelse og nye sikkerhedskrav, der sikrer, at børn også fremover beskyttes bedst muligt.

Det nye direktiv forbedrer de gældende regler om markedsføring af legetøj, der er fremstillet i EU eller indføres til EU, og har til formål at mindske antallet af legetøjsrelaterede ulykker og fremme sundheden på længere sigt.

EU's vigtigste handelspartnere er på eksportsiden stadig USA og på importsiden Fjernøsten. Den europæiske legetøjsindustri vil bl.a. have gode muligheder for at eksportere europæisk kvalitetslegetøj, hvilket Kommissionen støtter op om ved at sikre en bedre markedsadgang til tredjelande.

Dette dokument er et af en række faktablade, der giver et generelt overblik over de ændringer, der blev indført ved det nye legetøjsdirektiv, som blev vedtaget i 2009 (i det følgende benævnt »LD 2009«). Formålet med faktabladene fra Toy Industry of Europe (TIE) og Europa-Kommissionens generaldirektorat for erhvervspolitik er at vejlede legetøjsfabrikanterne i EU om anvendelsen af LD 2009. Der lægges især vægt på fabrikanternes forpligtelser.

LD 2009 er en skærpelse af de regler, der blev fastsat i legetøjsdirektivet af 1988. Den nye lovgivning kræver således, at der foretages ændringer i produktionskæden, og at der indføres nye procedurer i forsyningskæden.

LD 2009 blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 30. juni 2009 og trådte i kraft den 20. juli 2009. De almindelige bestemmelser i LD 2009 finder anvendelse på legetøj, der bringes i omsætning fra den 20. juli 2011, mens bestemmelserne vedrørende kemiske stoffer finder anvendelse på legetøj, der bringes i omsætning fra den 20. juli 2013 (en overgangsperiode på yderligere to år for de kemiske egenskaber). Det betyder i praksis, at **legetøj, der er i overensstemmelse med legetøjsdirektivet fra 1988, må markedsføres indtil den 19. juli 2011, eller for så vidt angår visse bestemmelser vedrørende kemiske stoffer indtil den 19. juli 2013.**

The background of the slide is a collage. On the left, there are several wooden alphabet blocks, some with letters like 'Y' and 'S' visible. On the right, there is a faint, light-colored image of a toy car. The text is overlaid on this background.

ANVENDELSESOMRÅDET FOR LEGETØJSDIREKTIVET FRA 2009

Anvendelsesområdet for legetøjsdirektivet fra 2009 er omhandlet i artikel 2. Der gives heri en definition af legetøj, hvor det således fastlægges, om et produkt eller materiale henhører under direktivets anvendelsesområde eller ej:

»Produkter, der udelukkende eller delvist er konstrueret eller beregnet til, at de skal bruges af børn under 14 år under leg«.

Det eneste nye i forhold til legetøjsdirektivet fra 1988 er, at *»udelukkende eller delvist«* er tilføjet for at angive, at produktet ikke udelukkende behøver at være beregnet til leg for at blive betragtet som legetøj. Produkter med en dobbelt funktion betragtes derfor som legetøj (f.eks. en nøglering med vedhængt bamse).

Det erkendes i LD 2009, at der findes en »gråzone« med hensyn til at klassificere produkter som legetøj. I bilag I til LD 2009 er der en ikke-udtømmende liste over eksempler, der ikke betragtes som legetøj, men som kunne give anledning til tvivl.

Der anføres desuden i LD 2009 (artikel 2, stk. 2) et begrænset antal produkter, der er i overensstemmelse med definitionen på legetøj, men alligevel ikke er omfattet af anvendelsesområdet for LD 2009.

Det skal bemærkes, at den nye definition af legetøj er tænkt som en tilpasning til det, der opfattes som værende legetøjsfabrikanternes aktuelle praksis.

PROCEDUREN FOR OVERENSSTEMMELSESVURDERING

Alt legetøj, der bringes i omsætning, skal først underkastes en overensstemmelsesvurdering. Nærmere bestemmelser om, hvem der skal udføre proceduren og hvordan, er fastsat i LD 2009. Nedenfor følger en kort forklaring.

Formålet med en overensstemmelsesvurdering

Formålet med at udføre en overensstemmelsesvurdering er at dokumentere over for fabrikanten og de offentlige myndigheder, at et stykke legetøj, der bringes i omsætning, opfylder kravene i LD 2009.

Definition af overensstemmelsesvurdering

Ved overensstemmelsesvurderingen bekræfter fabrikanten, at hans legetøj opfylder de sikkerhedskrav, der er fastsat i direktivet. Fabrikanten skal udføre en af to procedurer, afhængigt af legetøjets art:

1. Selvcertificering

Selvcertificering bruges i tilfælde, hvor der findes harmoniserede standarder, som dækker alle relevante sikkerhedsaspekter ved legetøjet. I sådanne tilfælde skal fabrikanten henholde sig til de eksisterende harmoniserede standarder og sørge for, at legetøjet opfylder kravene deri. Fabrikanten skal også fastlægge en procedure for intern produktionskontrol i overensstemmelse med modul A i bilag II til afgørelse nr. 768/2008/EF. Modul A kræver ikke, at et bemyndiget organ inddrages.

2. Certificering ved en uafhængig tredjepart

Typeoverensstemmelse eller modul B kaldes ofte »EF-typeafprøvning«. EF-typeafprøvning og certificering kræves:

- når der ikke findes harmoniserede standarder
- når fabrikanten ikke eller kun delvis har anvendt de harmoniserede standarder
- når en eller flere af de harmoniserede standarder er offentliggjort med begrænsninger
- når fabrikanten mener, at legetøjets art, udformning, konstruktion eller formål nødvendiggør certificering ved en uafhængig tredjepart.

I sådanne tilfælde forelægger fabrikanten en model af legetøjet for et bemyndiget organ med henblik på EF-typeafprøvning. Det fastsættes i modul B, at det bemyndigede organ undersøger et stykke legetøjs tekniske produktion og sikrer og erklærer, at legetøjets tekniske produktion opfylder kravene i LD 2009, hvorefter EF-typeafprøvningsattesten udstedes. Det er vigtigt at huske, at modul B kun omfatter konstruktionsfasen, hvorimod modul C omfatter produktionsfasen og følger efter modul B.

Det fastsættes i modul C, at fabrikanten skal sørge for, at legetøjet er i overensstemmelse med den type, der er beskrevet i EF-typeafprøvningsattesten, og med de relevante bestemmelser i den retsakt, legetøjet er omfattet af. Overensstemmelsen vurderes på baggrund af en godkendt EF-typeafprøvningsattest, der er udstedt i henhold til modul B. I modsætning til modul B kræver modul C ikke, at der inddrages et bemyndiget organ.

Forskellen mellem sikkerhedsvurdering og overensstemmelsesvurdering

Formålet med en sikkerhedsvurdering er at påvise eventuelle farer ved legetøjet og at vurdere den potentielle eksponering for sådanne farer. Ved overensstemmelsesvurderingen tilvejebringes der derimod klare beviser for, at legetøjet opfylder kravene i LD 2009. Sikkerhedsvurderingen foretages normalt, inden legetøjet underkastes den relevante overensstemmelsesvurdering (men kan dog gennemføres på et senere tidspunkt), og skal være afsluttet, inden legetøjet bringes i omsætning.

PROCEDUREN FOR SIKKERHEDSVURDERING

Definition af sikkerhedsvurdering

Ved sikkerhedsvurderingen kræves det, at fabrikanten påviser de potentielle farer, som et stykke legetøj måtte frembyde, og at han vurderer den potentielle eksponering for sådanne farer. Denne procedure er obligatorisk ifølge LD 2009 og skal gennemføres, inden legetøjet bringes i omsætning.

Hvad sikkerhedsvurderingen omfatter

Det er fabrikanten, der har ansvaret for, at sikkerhedsvurderingen foretages, og at dette sker, inden legetøjet bringes i omsætning på EU-markedet. Sikkerhedsvurderingen skal omfatte de forskellige kemiske, fysiske, mekaniske, elektriske, antændeligheds-, hygiejniske og radioaktivitetsfarer, som legetøjet kan have. En liste over de forskellige farer, som fabrikanten skal vurdere i henhold til lovkravene, er opført i bilag II til LD 2009.

Mange af kravene er omfattet af de harmoniserede standarder for legetøj. Fabrikanten har dog fortsat pligt til at vurdere, om der er huller i standarden og/eller aspekter ved legetøjet, der kunne udgøre en potentiel fare. Resultatet af sikkerhedsvurderingen afgør, hvilken overensstemmelsesvurdering der skal foretages, og om der skal træffes eventuelle risikobegrænsende foranstaltninger og/eller gennemføres en afprøvning.

Fabrikanten skal opbevare sikkerhedsvurderingen i sit tekniske dokumentationsmateriale i ti (10) år, efter at legetøjet er bragt i omsætning.

ADVARSLER

Generelle regler

Hvis det er nødvendigt for sikker anvendelse af legetøjet, gives der en generel advarsel med en specifikation af relevante brugerbegrænsninger. Det fastsættes derudover i del B i bilag V til LD 2009, at visse kategorier af legetøj skal være forsynet med særlige advarsler.

Ud over de obligatoriske krav i LD 2009 indeholder de harmoniserede standarder også nærmere bestemmelser om de advarsler, der skal ledsage visse kategorier af legetøj.

En medlemsstat kan inden for sit område bestemme, at advarslerne skal skrives på et eller flere sprog, som forbrugerne let kan forstå, og som fastsættes af medlemsstaten.

Advarslernes placering

Fabrikanten skal anbringe en klart synlig, let læselig, let forståelig og præcis advarsel på legetøjet, på en påhæftet mærkat eller på emballagen og på brugsanvisningen, hvis en sådan følger med legetøjet.

Det skal bemærkes, at der på legetøj, der sælges uden emballage, skal anbringes en advarsel på selve legetøjet. Det er ifølge bestemmelserne i LD 2009 ikke nok at anbringe en advarsel på udstillingsæsken.

Advarsler, der er afgørende for beslutningen om at købe legetøjet, og som f.eks. angiver brugernes minimums- og maksimumsalder, og de særlige advarsler fastsat i del B i bilag V til LD 2009 skal være anbragt på forbrugeremballagen eller på anden måde være klart synlig for forbrugeren inden købet, også når købet foretages online.

Særlige advarsler

Brugerbegrænsningerne skal som minimum omfatte brugernes minimums- og maksimumsalder. Det skal i relevante tilfælde også være anført, hvilke evner eller egenskaber der kræves af brugeren, for at legetøj kan anvendes på en sikker måde (f.eks. evnen til at sidde op uden hjælp, brugernes maksimums- og minimumsvægt samt behovet for at sørge for, at legetøjet anvendes under opsyn af en voksen).

Erhvervsdrivende kan vælge mellem en advarsel, der står med skrift, eller et piktogram (eller begge):

Advarsel – Ikke egnet for børn under 36 måneder

Under alle omstændigheder skal advarslen og/eller piktogrammet indledes med ordet »advarsel« eller »advarsler«.

Den særlige advarsel »Ikke egnet for børn under tre år« og det piktogram, der er beskrevet i del B i bilag V til LD 2009, for så vidt angår børn under tre år, må ikke anvendes på legetøj, der er beregnet til børn under tre år.

Mere generelt må særlige advarsler beregnet til brug i forbindelse med visse kategorier af legetøj ikke anvendes, hvis de strider mod den tilsigtede anvendelse af legetøjet, således som den fremgår af legetøjets funktion, dimensioner og egenskaber.

Europa-Kommissionen kan om nødvendigt foreslå, hvilken tekst de særlige advarsler for visse kategorier af legetøj skal have.

SPORBARHED

Det står der i LD 2009

Alle fabrikanter skal sørge for, at deres legetøj kan identificeres. Det kan gøres ved at forsyne legetøjet med et type-, parti-, serie- eller modelnummer eller en anden form for angivelse, ved hjælp af hvilken det kan identificeres. Fabrikantens navn og registrerede firmanavn/varemærke skal også fremgå af legetøjet. Der skal endvidere angives én enkelt adresse, hvor fabrikanten kan kontaktes.

Hvis det på grund af legetøjets størrelse eller art ikke er muligt at anbringe identifikationsmærkning og oplysninger om fabrikanten på legetøjet, skal de krævede oplysninger fremgå af emballagen eller af et dokument, der ledsager legetøjet. Det er vigtigt at bemærke, at der i den adresse, som fabrikanten kan kontaktes på, skal angives et gadenavn eller en postboks (en hjemmeside betragtes ikke som en kontaktadresse).

Hvis det er en importør, der bringer legetøjet i omsætning, skal importørens navn, registrerede firmanavn/varemærke og kontaktadresse også fremgå af legetøjet, eller hvis dette ikke er muligt, af emballagen eller af et dokument, der ledsager legetøjet.

Fabrikantens valgmuligheder

Fabrikanten kan frit vælge, hvilken form for identifikation, han vil bruge på legetøjet, så længe det er muligt at spore det helt tilbage.

OVERENSSTEMMELSESERKLÆRING

Når et stykke legetøj bringes i omsætning, skal fabrikanten udfærdige en EF-overensstemmelseserklæring. Derved påtager han sig ansvaret for og attesterer, at legetøjet er i overensstemmelse med de væsentlige krav i LD 2009.

Fabrikanten eller dennes bemyndigede repræsentant, der skal være etableret i EU, skal opbevare overensstemmelseserklæringen i ti (10) år, efter at legetøjet er bragt i omsætning.

Overensstemmelseserklæringen oversættes til de sprog, der tales i de medlemsstater, på hvis marked legetøjet bringes i omsætning eller gøres tilgængeligt.

Det skal af overensstemmelseserklæringen fremgå, at sikkerhedskravene i LD 2009 bevisligt er opfyldt, og der skal angives mindst følgende oplysninger (udformet i henhold til bilag III i LD 2009):

- *(entydigt) identifikationsnummer på legetøjet*
- *navn og adresse på fabrikanten eller dennes bemyndigede repræsentant*
- *følgende erklæring »Denne overensstemmelseserklæring udstedes på fabrikantens ansvar«*
- *erklæringens genstand (med farvebillede)*
- *referencer til de relevante anvendte harmoniserede standarder eller referencer til de specifikationer, som der erklæres overensstemmelse med*
- *følgende erklæring (hvor det er relevant): »det bemyndigede organ ... (navn, nummer) ..., der har foretaget ... (beskrivelse af aktiviteten) ... og udstedt attesten«*
- *yderligere oplysninger, herunder dato, sted, fabrikantens underskrift og underskriverens stillingsbetegnelse.*

Det skal bemærkes, at importøren også skal opbevare et eksemplar af fabrikantens overensstemmelseserklæring i ti (10) år, efter at legetøjet er blevet bragt i omsætning.

Overensstemmelseserklæringen kan omfatte mere end et stykke legetøj, forudsat at ovenstående krav er opfyldt, og at erklæringen altid ajourføres, når det er nødvendigt at indføre ændringer.

INFORMATIONSKILDER

<http://ec.europa.eu/enterprise/toys>

KONTAKT

INTL-REG-AGREEMENTS-TOYS@ec.europa.eu

TOY INDUSTRY OF EUROPE

Boulevard de Waterloo 36
1000 Bruxelles
BELGIEN
www.tietoy.org

GENERALDIREKTORATET FOR ERHVERVSPOLITIK

Rue Belliard 100
BELGIEN
1049 Bruxelles
http://ec.europa.eu/enterprise/index_da.html

Directorate-General for Enterprise and Industry

WE MEAN BUSINESS

Design: R4, unit DG ENTR
Fotolia/Andrey Kostev

Dette faktablad indeholder vores fortolkning af teksten i LD 2009 som offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 30. juni 2009 og er kun beregnet til på en generel måde at belyse visse af direktivets bestemmelser.

ISBN 978-92-79-16858-1

9 789279 168581

Publikationskontoret